5 BANI EXEMPLARUL.—ANUL XXXIV. — N-rul 292

Editia de seară

VINERI 21 (3) OCTOMBRIE 1916

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
Redacţia şi Administraţia: Bucureşti, str. Brezoianu, 11

ABONAMENTE
ROMÂNIA STRĂINĂTATE
Lei 4.65 3 luni Lei 10.-
9.15 6 luni 20.-
18.- Un an 40.-

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp. 7 Bani 60
Idem pag. IV .. 50
Inserţii şi reclame 3,50 linia
Anunţuri sau informaţiuni mortuare după mărime dela 60—150 lei

Fondator:
LUIGI CAZZAVILLAN

Directori:
VIRGIL N. DĂRASCU şi STELIAN POPESCU

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

BOALA PRINŢULUI MIRCEA

— Buletin medical —

Starea A. S. R. Principelui Mircea se menţine aproape aceaşi, fără modificări esenţiale. T. S. 39,7. Pulsul filiform şi neregulat, 120—130. T. D. 38,7. Pulsul 120.

20 Octombrie, 1916. *Dr. E. Romalo, dr. I. Mamulea.*

MARELE CARTIER GENERAL

Comunicat oficial No. 67

Din 20 Oct. 1916, ora 7 dim.

FRONTUL de NORD şi NORD-VEST

Pe toată graniţa de Vest a Moldovei şi până la Predeal, situaţia neschimbată.

In valea Prahovei, lupta a ţinut aproape toată ziua. Prin contraatacuri, am respins pe inamic.

In regiunea Dragoslavelor, am respins un atac inamic.

Pe stânga Oltului, lupta continuă.

Urmărirea continuă la Vest de Jiu, unde s'au luat foarte multe chesoane şi material de război.

Frontul de Sud

Situaţia neschimbată.

Războiul nostru

Criticii militari asupra situaţiunei noastre

Londra, 15 (întîrziată). — Ştiri sosite aci de la critici militari din România spun că situaţia militară în Carpaţi este foarte bună şi că atacul inamicului nu este atît de intens cum s'a crezut la început. Nu se poate şti încă ce o să facă Mackensen după o eventuală ocupare a întregei Dobroge. Pe frontul Carpaţilor situaţia s'a îmbunătăţit, în special în trecătorile de la Predeal şi în spre Bucovina. Este clar că austro-germanii au abandonat încercarea de a despărţi românii de armatele principale ruseşti. Comunicaţia în aceste părţi ale munţilor este foarte grea pentru germani, mai cu seamă acuma la începutul iernei. Pînă acum Hindenburg n'a repurtat nici un succes în nici o parte a frontului rusesc, dar a perdut poziţiuni importante la Verdun, pentru cari sute de mii de oameni au fost sacrificaţi.

Ofensiva contra Romaniei nu va reuşi

Londra, 15. — Ziarul englez „Leader", comentînd pe ziua de 15 Octombrie situaţia militară a României, spune că Hindenburg a încercat într'un moment foarte inoportun să arunce forţele sale principale de la vest la est. El riscă foarte mult prin aceasta şi desigur că Aliaţii vor şti să tragă folos din această operaţiune. Hindenburg încearcă să facă acum la începutul iernei ceeace poate ar fi reuşit primăvara trecută. El nu are nici o şansă dacă Aliaţii continuă ofensiva lor pe fronturile de vest, de sud şi din Macedonia. Hindenburg a venit cu două luni prea tîrziu, deoarece evenimentele vor dovedi că Germania a greşit şi aci cum a greşit în luna Februarie cînd a deslănţuit atacul împotriva Verdunului fără să-şi atingă scopul. (A. T. E.)

Situaţia militară a României

Londra, 16. — Ziarul „Morning Post" spune că situaţia militară a României nu poate de loc fi comparată cu acea a Serbiei acum un an. Trupele române nu sunt epuisate de o lungă şi dureroasă campanie cum era armata sîrbă. Pe de altă parte şi Puterile Centrale au pierdut foarte mult din puterea lor în cursul ultimului an. Afară de aceasta sîrbii nu au avut ajutorul Rusiei şi al celorlalte Puteri ale Inţelegerei. Ziarul continuă spunînd, că ar fi necesar două armate de două ori mai mari decît sunt cele germane acuma, spre a putea efectua cu succes o invaziune în România, şi că nici nu poate fi vorba de ruperea comunicaţiunilor între Rusia şi România de către armatele inamicului. Criticii militari unguri îşi exprimă mirarea că românii nu au încercat mai întîi să întrerupă linia Berlin-Bagdat. Germanii se temeau chiar foarte mult de faptul că românii după sosirea trupelor ruseşti în ţară vor încerca primul lucru să dea o lovitură pe linia ferată între Belgrad şi Sofia în direcţia Niş. Atunci Bulgaria ar fi fost în mîinile românilor, nemai avînd de unde să se aprovizioneze. (A. T. E.)

Presa engleză şi România

Londra, 13. — Intr'un articol de fond intitulat „Verdun şi Cernavoda" ziarul englez Manchester Guardin *spune că victoria germanilor în Dobrogea ori cît de mare ar fi fost nu are de cît o mică importanţă, pe lîngă înfringerea germanilor la Verdun. Romînia suferă lovitura pe care ori şi ce armată trebue să o sufere, atunci cînd e expusă pentru prima dată condiţiunilor extraordinare unui război modern. Experienţe cîştigate în ultimii 2 ani arată că războiul modern este cu totul altfel de cum se credea pînă acum.*

Nu trebue uitat faptul că planul lui Mackensen, cu toate că este strălucit, este foarte riscat. Faptul că sosesc în aceeaşi zi şi ştiri bune şi rele arată că ori ce succes obţin germanii pe frontul de est trebue să-l plătească în altă parte. Victoria germanilor în Dobrogea şi înfrîngerea lor la Verdun sunt două fapte, cari au o legătură între ele şi este foarte probabil că Verdunul nu este singurul punct slab în linia germanilor din Franţa. (A. T. E.)

Comentariile presei franceze

Paris, 12.— Ziarele consideră căderea Constanţei ca regretabilă; ele socotesc că această pierdere va îngreuia situaţia defensivă a Bulgariei şi se felicită în acelaşi timp că această ştire e compensată prin rezistenţa fericită în Carpaţi unde oprirea inamicului anihilează importanţa luărei Constanţei.

„Le Gaulois" spune: Să nu ne lasăm impresionaţi de avansarea lui Mackensen, al cărei efect moral unită cu propaganda ce se va grăbi s'o facă Germania sunt mai regretabile decât influenţa ce ar putea-o avea asupra operaţiunilor militare, în general. (Havas)

Victoria franceză dela Verdun un răspuns la ofensiva lui Mackensen

Londra, 13 (întîrziată). — Corespondentul din Paris al ziarului „Daily Telegraph" exprimă părerea întregei prese engleze, zicînd că „Infrîngerea germanilor la Verdun nu este numai un succes local al francezilor, dar o lovitură de cea mai mare importanţă. Aceasta probează că Aliaţii sunt destul de tari ca să dea lovituri formidabile pe Meusa, cît şi pe Somme. In acelaş timp este o bună dovadă că inamicul a fost constrîns să slăbească în mod considerabil frontul acesta spre a putea lupta în alte părţi. Mai departe, această victorie este o contra-lovitură admirabilă în contra ofensivei lui Mackensen la Constanţa. Lovitura dată de francezi nu va rămîne fără urmări. (A. T. E.).

Ce se petrece în Grecia

Rezultatul audienţei ministrului englez la regele Constantin

Londra, 14. — Corespondentul din Atena al ziarului Morning Post *spune că d. Elliot, ministrul englez, a fost primit de regele Constantin în audienţă Miercuria trecută spre a discuta asupra înţelegerei proectată cu o zi înainte. S'a decis ca după demobilizarea claselor 1910—1913, 20,000 de soldaţi să mai rămîie în Tesalia. Aceştia vor fi probabil distribuiţi în alte locuri, ca Mesolonghi şi Levadia. S'a mai discutat şi atitudinea ce trebuie să ia guvernul din Atena faţă de provinciile revoltate şi mişcarea din Salonic. Marţi regele a fost înduplecat să demobilizeze trupele de rezervă şi să retragă trupele din Tesalia, după ce ministrul francez îl asigurase că Venizelos şi revoluţionarii n'au nici o intenţie să avanseze spre sud ori să atace pe rege sau guvernul din Atena, ci că au ca singură ţintă lupta în contra bulgarilor alături de Puterile Inţelegerei. Ministrul francez a mai spus regelui că mişcarea de la Salonic are binecuvîntarea Aliaţilor şi că ar fi foarte indicat ca regele să-şi întinză neutralitatea binevoitoare şi asupra acestei mişcări, deoarece ea nu este îndreptată de fel în contra persoanei sale sau în contra tronului. Cu alte cuvinte autorităţile greceşti din Grecia veche să oprească măsurile de represalii în contra acelora cari vor să se unească cu mişcarea de la Salonic spre a lupta în contra Bulgariei. (A. T. E.)*

Baza înţelegerei între guvernul din Atena şi Aliaţi

Londra, 15. — Corespondentul din Atena al ziarului londonez Observer *spune că îmbunătăţirea relaţiilor între Aliaţi şi guvernul grecesc se datoreşte numai asigurărilor guvernului, că el recunoaşte mişcarea de la Salonic pur şi simplu ca anti-bulgară. Se aşteaptă ca guvernul să nu facă dificultăţi, aşa în cît forţele greceşti de la Salonic vor putea fi întărite. (A. T. E.)*

Depresiunea morală în Germania

Londra, 14 (întîrziată). — Corespondentul din New-York al ziarului „Daily Telegraph" a interviewat pe d. Nikolai Aall, un american foarte bogat, după reîntoarcerea sa din Berlin, unde a stat timp îndelungat. Tocmai cînd am plecat, spune d. Nikolai Aall, am putut constata o depresiune generală în toată ţara: numărul sinuciderlor a crescut cu 50 la sută. Populaţia a fost susţinută timp îndelungat de bunele ştiri militare, dar acum cînd recunoaşte că cu toate că Germania a cîştigat multe bătălii, ea a pierdut războiul, s'a produs o depresiune generală. El crede că forţele anglo-franceze vor rupe frontul de vest. D. N. Aall este de opinie, bazată pe proprile sale observaţii în Germania, că ţărancele din Germania, care suferă mai mult decît oricine, se vor opune la un moment dat autorităţilor germane. Pînă acum ele au fost reţinute de spiritul lor de disciplină, crezînd totodată că Germania învinge pe toate fronturile. Dar este cu desăvîrşire imposibil să se mai continue această campanie de minciuni pentru înşelarea opiniei publice şi ziua fatală pentru Germania se apropie. (A. T. E.).

Stingeţi luminile cât mai curând

Colonelul Lolescu

Ca o statue de piatră, simbol al credinţei care-i încălzea sufletul, sta neclintit în creerul munţilor *colonelul Lolescu*. Sfida nepăsător viforul de gloanţe şi ploaia obuzelor nu-l putea clinti din loc. Sufletul lui vibra în fiecare ostaş şi toţi ostaşii cu multiplele lor energii şi credinţe pulsau în inima lui.

Nici odată n'a vrut să creadă că inamicul ar putea fi mai presus de el şi de regimentul lui. Niciodată nu s'a gîndit că un glonte ar fi în stare să sfărîme stînca de granit a credinţei care-i încălzea sufletul.

Şi de aceea el n'a cunoscut adăpostul, n'a vrut să ştie de retragere. Impins de tăria încrederei sale, el se apropia cu o îndrăzneală oarbă de inamic, îl sfida în faţă şi-l certa cu ploaia de foc a miilor de oţele cari scăpărau fără întrerupere în mîinile vînjoase ale flăcăilor din regimentul lui.

Uitase că are un trup, care nu va putea să înfrunte pînă la sfîrşit capriciile oţelelor. El nu trăia de cît prin *idealul* care ardea cu putere de flacără nestinsă în ochii lui. Se trezise în vinele lui tot acel prisos de străbună vitejie, care purta în alte timpuri pe întemeietorii şi apărătorii acestui scump pămînt spre glorie. Inviase în el acel şirag de eroi cari n'au cunoscut niciodată înfrîngerea, pe cari nu i-a înfiorat niciodată moartea şi cari i-au lăsat moştenire tot ce au avut ei mai scump: *pămîntul pe care s'au născut, ţara pe care au apărat-o şi au adăpat-o cu sfîntul lor sînge.*

Era erou născut din eroi.

Blînd şi bun cu ostaşii lui, aceştia îl iubeau mai mult de cît pe un părinte. Iar cînd el le da ordin de atac, ei se ridicau cu toţii ca o furtună, care risipea într'o clipă rîndurile duşmanilor.

Intr'o noapte venise vremea să facă o supremă sforţare. Soldaţii lui erau mai puţini şi mulţi din ofiţeri fuseseră scoşi din rînduri. Colonelul fără a ezita se puse în fruntea „băeţilor săi" şi porni vijelios la atac. Duşmanii începură să bată în retragere; colonelul mergea înainte, sfidînd moartea. De undeva scăpăra o mitralieră; sunetul ei părea sinistru ca şi cum ar fi pîrlit oasele Morţii care-şi pîndea din ascunziş prada, voind să se răzbune contra aceluia care o sfidase atîta vreme. O clipă colonelul se opri, în fruntea lui simţi o arsură care-l făcu să se clatine. Pămîntul se învîrtea cu el, eroul se prăbuşi căzînd ca un stejar lovit de trăsnet. Făcu cu mîna un semn înainte, „băeţii" lui l'au înţeles: în clipa următoare mitraliera ucigaşă fu smulsă din mîna vrăjmaşului şi terenul fu curăţit de duşmani.

După cîteva ore colonelul Lolescu a închis ochii pentru totdeauna. In faţa sicriului aşezat în mijlocul unei biserici, ostaşii defilau lăcrămînd şi sărutau cu smerenie mîna mortului, iar femeile îngenuchiau şi se rugau plîngînd pentru sufletul lui, presărîndu-i flori pe piept.

El sta senin în mij'ocul celor ce-l înconjurau. Şi dacă glontele ucigaş nu şi-ar fi lăsat urma lui roşie pe fruntea eroului, nimeni n'ar fi crezut că-i mort. Fusese atît de mare, purtase în sufletul lui atîta credinţă, încît părea şi acum uriaşul, în care pulsa nădejdea înfrigurată a unei ţări.

Priveam chipul lui cu admiraţie, cu gelozie chiar. Murise atît de frumos! Căzuse în munţii cari puneau hotar între fraţi, se prăbuşise ca un stejar sub cutele sfinte ale drapelului, pe care-l cinstise cu evlavie şi-şi dăduse cel mai preţios obol idealului, care însufleţeşte un neam întreg.

Ca mîine el va învia şi va fi atunci mai mare, mai puternic, mai uriaş de cît a fost. Pe osemintele lui se va ridica frumoasa ţară de mîine, patria tuturor românilor, iar din sîngele lui se va plămădi şi se va oţeli fericitul neam românesc de mîine. El va trăi prin cei ce vor veni, va străluci plin de viaţă pe paginile de aur ale istoriei noastre, pe care o vor citi cu evlavie generaţiile viitoare.

Dar şi pînă atunci el va continua să trăiască în inimile „băeţilor" de cari s'a despărţit. Aceştia vor lupta aşa cum i-a învăţat el, eroic, vor răzbuna pe şeful lor iubit şi vor duce la biruinţă steagul căzut din mîinile lui.

Pentru cei cari nu şi-au oţelit pe deplin sufletul, el va fi un perpetuu îndemn de încurajare, pentru cei viteji el va rămîne pilda frumoasă a eroismului dus pînă la extaz şi a desăvîrşitei jertfiri de sine, iar ţara şi naţiunea îi vor rămînea pentru toate timpurile recunoscătoare.

In veci pomenirea lui.

Solus

Ofensiva franco-engleză

Ofensiva dela Verdun

Paris, -4 (întîrziată). — Iată cîteva amănunte asupra strălucitei ofensive dela Verdun:

Trupele cari au dat asaltul se compuneau din trei diviziuni formate de regimente de elită de zuavi, de trăgători, un regiment din Maroc, de vînători pedeştrii şi de Senegalezi.

Ele atacară la orele 11.40 şi ocupară Douaumont şi toate lucrările dimprejur la orele 2.30. Acolo găsiră o pradă considerabilă, compusă din arme şi muniţiuni.

Generalii Joffre şi Petain cari au asistat la această ofensivă, felicitară trupele pentru avîntul lor admirabil.

Victoria de la Verdun a stimulat ardoarea soldaţilor pe toate fronturile. Cercurile militare cred că armata franceză n'a arătat nici o dată o dispoziţie mai bună pentru a continua războiul şi a face maximul de sforţare.

Ziarul „Berliner Tageblatt" scrie: „Se credea cu neputinţă ca Franţa să fi adunat pe un alt punct de cît pe Somme, muniţiunile necesare pentru o ofensivă puternică. Dar această ţară a posibilităţilor limitate a făcut acum imposibilităţi teoretice de o realitate strigătoare. Se vede dar că ultima ofensivă puternică de pe Somme, n'a fost decît o amăgire, pentru a putea da într'un alt punct adevărata lovitură". (Ag. Radio).

Francezii au capturat un întreg stat major german

Londra, 14 (întîrziată). — Corespondentul din Paris al ziarului „Daily Telegraph" spune că succesul obţinut de francezi la Douaumont dovedeşte printre altele marea superioritate a artileriei franceze şi elanul infanteriei. Comandanţii francezi spun că pe orice punct dealungul întregului front, unde se va putea deslănţui un foc de artilerie similar acelora din ultimele asalturi şi unde forţe similare de infanterie vor putea ataca, germanii vor trebui să cedeze. Marea proporţie a ofiţerilor germani făcuţi prizonieri dovedeşte că un stat major inamic, trebue să fi fost capturat. (A. T. E.).

Marcel Hutin despre atacul dela Verdun

Londra, 14 (întîrziată).—Marcel Hutin scrie în ziarul „Echo de Paris" despre înfrîngerea germanilor la Verdun următoarele: „Trei divizii franceze au atacat şapte divizii germane, învingîndu-le complet. Atacul francezilor nu era o surpriză pentru armata kronprinţului german, deoarece cu două săptămîni înainte germanii scoteau placarde deasupra parapetelor tranşeelor lor, pe cari scriau: „Cînd vine atacul vostru? Noi vă aşteptăm, puteţi să vă consideraţi chiar de acum ce morţii!" Aceste vorbe au avut ca răspuns bine meritat atacul francezilor". (A. T. E.)

UNITATEA de acţiune a Aliaţilor

Paris, 14 (întîrziată). Generalul Pedoya, preşedintele comisiunei armatei, a remis preşedintelui consiliului următoarea declaraţie: „Comisiunea armatei auzind declaraţiile preşedintelui consiliului asupra evenimentelor militare din România şi Macedonia, afirmă încă odată necesitatea unităţei de acţiune a Aliaţilor şi a acţiunei guvernamentale asupra conducerei războiului". (Ag. Radio)

PLECAREA

generalului Zaiancikowsky

D. general Zaiancikowsky, comandantul armatei ruse din Dobrogea, a fost chemat în alte funcţiuni.

Inainte de a-şi părăsi trupele, generalul le-a adresat următoarele mişcătoare cuvinte:

„Dacă am fost cîteodată aspru cu voi, a spus d-sa în esenţă, este numai din pricina amărăciunei profunde pe care o simţeam de a vedea inferioritatea în care eram puşi faţă cu numărul mult mai considerabil al trupelor inamice. Cu toată părerea de rău pe care o am de a vă părăsi, o fac cu plăcere, ştiind că sunt înlocuit de către un şef eminent, a cărui capacitate este mult mai mare decît a mea şi care va avea mijloacele de a lua în curînd, fără îndoială, o strălucită revanşă asupra vrăjmaşilor noştri".

Submarinele germane atacă vasele suedeze

Londra, 15. — Ziarul „Aftontiduingen" din Stockholm se plînge că submarinele germane cari sunt în apele golfului Botnic, terorizează vasele suedeze. Aceasta este prima dată de la începutul războiului că vasele suedeze cari fac serviciul dealungul coastei Norrland au fost oprite în drum de submarinele germane. (A. T. E.)

EŞECUL RAIDULUI german în contra flotei engleze

Londra, 15. — Germanii au publicat un raport absolut fals despre rezultatul raidului în contra vaselor de transport în canalul Minecei. După cum am telegrafiat şi eri seara, raidul german n'a avut nici un rezultat şi a fost costisitor pentru inamic. Ziarul „Daily Telegraph" menţionează că rezultatul raidului nu poate încuraja cituşi de puţin populaţia germană şi nu poate impresiona pe neutrali. Atacul avea ca ţintă distrugerea flotei engleze din canalul Minecei, dar a avut ca singur rezultat distrugerea unui vas de transport gol. Amiralitatea poate spune cu mîndrie că din sutele de mii de oameni cari au fost transportaţi peste canal în faţa flotei germane nici o singură viaţă nu a fost pierdută. Acest fapt măreţ naval va atrage şi mai mult atenţia lumei. (A. T. E.)

Lipsurile din Germania

Londra, 14. — Corespondentul din Budapesta al ziarului *Morning Post* scriind în ziua de 5 Octombrie spune că doamna Hansi Niese, care apare cu mult succes în fiecare seară în teatrul Johann Straus fiind chemată în mai multe rînduri în faţa rampei de către spectatori, entuziasmaţi le-ar fi declarat că le mulţumeşte din toată inima pentru superbele buchete de flori, însă că ar fi apreciat şi mai mult un kilogram de orez sau făină. A doua zi ofiţerii garnizoanei din Viena i-au dăruit un mic săculeţ cu făină albă. Alţii au trimes pe scenă coşuleţe cu ouă şi cu orez, spre marea bucurie a marei artiste. Aceasta a mai primit şi o pungă cu cartofi, pe care se găsea inscripţia: „Scumpa noastră Niese nu trebue să sufere chiar dacă suferim noi". Acelaş corespondent mai adaugă că se mai naşte şi o altă problemă foarte grea de rezolvat în Austria şi în Germania: cea a hranei pentru animalele sălbatice din grădinele zoologice. Acum cîteva zile directorul grădinei zoologice din Viena a oferit grădinei zoologice din Budapesta o colecţie foarte rară de animale carnivore. Direcţia grădinei zoologice din Budapesta a răspuns zicînd că acceptă cu cea mai mare plăcere darul oferit, dar din nefericire nu poate să-l primească pînă după război. La aceasta directorul din Viena a răspuns că animalele trebue preluate acum ori nici odată. Aceasta a terminat negocierile, oferta fiind respinsă. Se pare că aceste animale au fost pe rînd oferite tuturor grădinilor zoologice din Germania cu acelaş rezultat. (A. T. E.)

AMERICA TRIMETE MUNIŢIUNI

Paris, 14 (întîrziată). — Ziarul „Adressen Aviesen" din Trondhjem anunţă că 21 vapoare americane încărcate cu muniţiuni au sosit la Archangelsk. (Ag. Radio).

ACASĂ

de VIRGIL N. DARASCU

Sunt atâtea de făcut într'o casă, încât, atunci când crezi că ai terminat, constaţi că de abia ai început. Toate însă se fac după puterea şi priceperea omului.

O racilă mică de tot, pe care o poţi repara azi cu lucru de nimic, te va costa mai târziu mulţi bani şi tot nu vei avea lucru cum se cade.

Ceia ce se petrece în mai mare chiar cu casa, se repetă, sub aceiaşi înfăţişare, cu lucrurile de prin casă. Dacă numai cu un fir de aţă repari, la timp, o găurică la o rufă; mai târziu strici mosoare întregi, fără să mai poţi folosi nimic.

Să nu lăsăm dar pe mâine ceiace trebue şi putem face azi.

Soldaţii au nevoie acum de mănuşi, ciorapi de lînă şi îmbrăcăminte groasă; dacă nu ne grăbim şi lăsăm pe mai târziu, ei vor suferi îngrozitor, mulţi vor fi în neputinţă să se mai mişte, sau vor degera.

La toate trebue bună rânduială.

* *
*

Femeile de azi sunt adevărate artiste, ele ştiu: să brodeze, să croşeteze admirabil, lucrează orice rufărie, fac rochi ca bunele croitorese, aranjează o pălărie cum ar ieşi din primul magazin de mode; îţi prepară o mâncare, o prăjitură cum ar face cea mai pricepută bucătăreasă. Scot fotografii, pictura nu le displace şi fac tablouri prea reuşite; apoi metaloplastia, pirogravura, etc. Unde mai punem şi talentul muzical.

Trebue recunoscut însă, că toate aceste forţări, spre a scoate din fetele noastre nişte a tot ştiutoare, nu înseamnă decât o luptă îndărătnică, în urma căreia dăm societăţii fiinţe neurastenizate înainte de vreme.

Şcoala, cu formule inutile şi plictisitoare la chimie, cu probleme grele la matematică, nu serveşte la nimic în deslegarea marilor probleme sociale. Contribue numai la peri albi şi sbârceala timpurie.

Nu trebue nici să ascultăm pretenţiile lui Bernardin de Saint-Pierre, care voeşte ca femeia să nu ştie nimic alt decât să placă bărbatului numai prin ocupaţiunile casei.

Femeia are nevoie de distracţii.

Să lăsăm bucătăreselor grija bucătăriei, servitoarelor curăţitul casei şi profesionistelor sarcina de a găti femeia ca o păpuşe. Dacă pretindem să se amestece în toate, ea va face cu multă bunăvoinţă, dar cu preţul sănătăţii; ori aceasta e prea mult. Viaţa îi dă destule griji şi nu trebue să ştie nevoile zilei de mâine.

* *
*

Suntem obicinuiţi să cunoaştem femeile sub denumirea generală de sexul slab, sau, mai ales, sexul frumos; deşi putem numi sexul religios, pentru că ele ne-au păstrat credinţele strămoşeşti, sexul păcei, pentrucă îndeamnă întotdeauna la linişte, iar nu la războaie.

Spre a face să dispară vechiul calificativ: sexul slab, trebue dat copilelor o cultură generală superficială şi o mai mare atenţiune exerciţiilor în aerul liber, printr'o educaţiune mai bărbătească.

De mici să le deprindem cu ordinea şi aranjamentul; să nu fie sgârcite, pentru că femeile avare sunt rele şi cicălitoare.

Acasă trebue să găsim femeia continuu mulţumită şi surîzătoare. Cu câtă plăcere intri în casa în care ştii că te aşteaptă numai vorbe bune; ea este luminată de un alt soare.

Cu toată înpovărarea şi complexitatea educaţiunei şi instrucţiunei de până acum, în momentele acestea femeile au dat dovada unui curagiu extraordinar şi o putere de muncă uimitoare. Am admirat în diferitele spitale, organizarea gigantică datorită numai femeilor şi vrednicia acestor nobile creaturi ori de câte ori a fost nevoie să ajute şi ele la treburi bune.

Se cuvine dar toată lauda, mă descoper si le salut cu respect.

Pe frontul macedonean

Inaintarea sârbilor

Paris, 18. — Pe frontul Strumei, lupta de artilerie a continuat cu mai puţină intensitate din cauza timpului rău.

Flota engleză bombardează în mod eficace, întăriturile bulgare din regiunea Nehori şi la sudul lacului Tachinos.

Lîngă Cerna, acolo unde acest fluviu descrie o mare cotitură, sîrbii au făcut progrese noui, în munţii Culce, la nord de Skosivir.

La nord de Velisela, trupele sîrbeşti au ajuns pînă la Debaldenic.

După noui ştiri, sîrbii au luat 7 tunuri şi bogat material şi au făcut 250 prizonieri printre cari 24 soldaţi şi un ofiţer german. (Havas).

Aliaţii înaintează

Paris, 18. — Aviatori englezi au bombardat depozite importante ale inamicilor la Demir-Hissar.

La nord-est de lacul Doiran, artileria Aliaţilor a risipit trupele bulgare spre Kindrali.

La apusul lacului Prespa Aliaţii au ocupat muntele Singieri.

Un aeroplan german a fost doborît în liniile Aliaţilor.

Vremea rea împiedecă pretutindeni operaţiunile.

Noul prim-ministru austriac

Paris, 14 (întîrziată). — Se consideră ca sigură numirea d-lui Koerber ca preşedinte al consiliului de miniştrii austriac, care totuşi nu ar accepta puterea decît în oarecari condiţiuni.

El reprezintă elementele pangermaniste cu desăvîrşire devotate Germaniei şi contelui Tisza. Această numire ar însemna dar că Austria este mai mult ca oricînd sub dominaţia germană. (Ag. Radio).

PROPUNEREA

unui fost ministru italian

Londra, 14. — Corespondentul din Roma al ziarului „Morning Post" spune că d. Nitti, fostul ministru italian de agricultură, a făcut o propunere interesantă. El crede că durata războiului va putea fi scurtată, dacă s'ar anunţa o alianţă de lungă durată între toate naţiunile, cari actualmente sunt ostile Germaniei. Astfel Germania va pierde toată speranţa că va reuşi să aducă neînţelegeri în rîndurile Aliaţilor. Această propunere este cu atît mai remarcabilă cu cît d. Nitti a fost un coleg al lui Giolitti. (A. T. E.)

Ferirea trupelor de molime

Sergentul sanitar Niţulescu ne trimete următoarea scrisoare:

„Inamicul nostru luptînd în poziţie de disperare, recurge la orice armă posibilă, neţinînd cont de regulile convenţiei de la Geneva şi Haga.

„Cum trimet aeroplane să arunce culturi de microbi prin oraşele noastre, tot aşa pot, prin prizonierii cari intenţionat vin în mîinile noastre, să ne transmită culturi de microbi a diferitelor boale grave, cu scopul de a ne nimici.

„Spre a ne pune la adăpost de acest pericol posibil, prizonierii din asemenea trupe trebuesc riguros inspectaţi de medici, imediat ce s'au prins, iar hainele lor trecute prin etuvă ori arse".

Războiul cere devotament şi sacrificii dela toţi.

Frigul produce degeraturi, cari sunt foarte dureroase.

Femeile pot ajuta armata, lucrând împletituri de lână pentru soldaţi.